

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड—४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542
Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

संलग्नित महाविद्यालयातील सी.बी.सी.एस.
पॅटर्नचा एम.ए. इतिहास (प्रथम व द्वितीय
वर्ष) अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१६—१७ पासून लागू करण्याबाबत.

परियोग

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १२ मे २०१६ रोजी संपन्न झालेल्या
३६व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.१०/३६—२०१६ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत
विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयातील सामाजिक शास्त्रे विद्याशाखेतील खालील विषयाचा सी.बी.सी.एस.
पॅटर्नचा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१६—१७ पासून लागू करण्यात येत आहे.

१. एम.ए. इतिहास (प्रथम व द्वितीय वर्ष)

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर
उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून घावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,
विष्णुपुरी, नांदेड – ४३१ ६०६.
जा.क्र.: शैक्षणिक(१)/परिपत्रक/पदव्युत्तर—सीबीसीएस अभ्यासक्रम /
२०१६—१७/१००९
दिनांक : २५.०८.२०१६.

स्वाक्षरित/—
संचालक
महाविद्यालय व विद्यापीठ विकास मंडळ

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. परीक्षा नियंत्रक यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

**Revised Syllabus of History
CBCS & Semester Pattern
Effective From June - 2016.**

M.A. Second Year - History - Semester - III

Paper - IX	History of Modern India (1757 - 1947 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - X	Social Reformers in Maharashtra India after Independence (1947-1966 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - XI	History of Modern Maharashtra History of Maratha (1630- 1707 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - XII	History of U.S.A. (1901 to 1945 A.D.) World in 20 th Century Tourism	100 Marks
OR		

M.A. Second Year, History - Semester - IV

Paper - XIII	History of Modern India (1757 - 1947 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - XIV	Social Reformers in Maharashtra India after Independence (1966-1990 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - XV	History of Modern Maharashtra History of Maratha (1707- 1818 A.D.)	100 Marks
OR		
Paper - XVI	History of U.S.A. (1945 to 2001 A.D.) World in 20 th Century Tourism	100 Marks
OR		
Project Report		100 Marks

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester - III, Paper - IX

History of Modern India (1757-1947A.D.)

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Establishment of British Rule in India

Advent of the European Powers, Wars against major Indian powers, Policy of subsidiary alliance, Doctrine of Lapse, Structure of British Raj upto 1857.

2. Socio-Cultural Changes

Contacts with christion missions, Comming of English education and Press, Educational Policy of British Govt.

3. Socio-religious reform movements :

Brahmo Samaj, Prarthana Samaj, Satyashodhak Samaj, Arya Samaj, Depressed classes Mission, Reform movements among the Sikhs and the Muslims, Non Brahmin movement and Justice party, Socio - religious movements and its impact on Society.

4. Reforms under British rule (1818-1857)

Railway, Post and Telegraph, Industries, Land reforms.

5. Popular resistance to company's rule

Early uprisings, Revolt of 1857 - Causes, Course and effects.

Semester - IV, Paper - XIII

History of Modern India (1757-1947 A.D.)

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25Marks)

1. Emergence and growth of Indian nationalism

Formation of National Associations, Foundation of Indian National congress, The moderate phase, Growth of extremist, Morley - Minto reforms, Home rule movement, Lucknow pact, Mont-Ford reforms.

2. National Movement in Gandhi Era :

Gandhiji's leadership and ideology of resistance, Gandhion mass movements- Non - Co-operation, Civil Disobedience, Individual Satyagraha, Quit India movement, Gandhi and removal of untouchability.

3. Muslim Politics and national movement :

Sir Sayyed Ahmad Khan and Aligarh movement, Muslim League and Ali Brothers, Md.Iqbal, Md. Ali Jinnah.

4. National movement and other party's

Unionist party and Krishak Praja Party, Politics of Hindu Mahasabha, Communists and the Indian freedom struggle, Congress socialist party, Women in the national movement.

5. Revolutionary movement

Maharashtra, Bengal, Panjab, Madras, Azad Hind Sena.

Books for reference

- १) कठारे अनिल, आधुनिक भारताचा इतिहास, (१७५७-१८५७)जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स्, २०१३
- २) कठारे अनिल, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन्स्, जळगाव २०१३.
- ३) कठारे अनिल, ब्रिटिशकालीन भारताचा इतिहास, एज्युकेशनल पब्लिकेशर्स अॅन्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ४) आचार्य धनंजय, आधुनिक भारत (१७५७-१९७१), साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०११.
- ५) खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य लढे, मुंबई, म.रा.सा. व संस्कृति मंडळ, १९९४.
- ६) कोठेकर शांता व वैद्य सुमन, आधुनिक भारताचा इतिहास (३ खंड), नागपूर, साईनाथ प्रकाशन,
- ७) पवार जयसिंगराव, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, निराली प्रकाशन, पुणे, २०१३.
- ८) डॉ. सातभाई श्रीनिवास, आधुनिक भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester III, Paper - IX

OR Paper - Social Reformers in Maharashtra

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Jagannath Shankar Sheth	6. Mahatma Jyotirao Phule
2. Acharya Balshastri Jambhekar	7. Savitribai Jyotirao Phule
3. Dadoba Pandurang Tarkhadkar	8. Baba Padmanji
4. Lokhitwadi Gopal Hari Deshmukh	9. Gopalbaba Valangkar
5. Dr. Bhau Daji Lad	10. Mahadev Govind Ranade

Semester IV, Paper - XIII

OR Paper - Social Reformers in Maharashtra

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Gopal Ganesh Agarkar	2. Dhondo Keshav Karve
3. Pandita Ramabai.	4. Vitthal Ramji Shinde
5. Sayajirao Gaikwad	6. Shivram Janba Kamble
7. Rajarshi Shahu Maharaj	8. Keshav Sitaram Thakre
9. Sant Gadge Maharaj	
10. Dr. Bhimrao Ramji Ambedkar	

Books for Reference

- १) डॉ. कठारे अनिल, महाराष्ट्रातील समाजसुधारक, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- २) गरुड अण्णासाहेब व सावंत बी.बी., महाराष्ट्राच्या समाजसुधारणेचा इतिहास, कैलास पब्लिकेशन्स्, औरंगाबाद, १९९५.
- ३) डॉ. कोंडेकर आर.एस., रयतेचा राजा राजर्षी शाहू महाराज, अरुणा प्रकाशन, लातूर, २०११.
- ४) रगडे सुभाष, समाजसुधारक, एज्युकेशनल पब्लिशर्स ॲन्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ५) डॉंगरे वसंत, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि इतिहास मीमांसा, देवयानी प्रकाशन, मुंबई, २०१४.
- ६) भांड बाबा, संभाजीराव गायकवाड, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१५.
- ७) सहस्रबुद्धे पु.ग., लोकहितवादीची शतपत्रे, कॉन्टेनेन्टल प्रकाशन, पुणे, २००४.
- ८) ठाकरे प्रबोधनकार, माझी जीवनकथा, नवता बुक वर्ल्ड, मुंबई, २०१३.

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Indian Constitution

Making of Constitution and Salient features of Constitution.

2. Internal Policy of Pandit Nehru

Social and Economic Development, Education, States reorganisation commission, Goa freedom struggle.

3. Foreign Policy of Pandit Nehru.

Relations with Pakistan, China, Russia and America, Nehru and Non - alignment movement.

4. Lal Bahadur Shastri

Internal Policy, War of India - Pakistan and Taskand Pact.

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Internal Policy of Indira Gandhi.

Indira Gandhi and Syndicate, Domestic and Economic policy, Emergency, Assam and Panjab Problems.

2. Foreign policy of Indira Gandhi.

Relation with Pakistan, China, America, Russia and Britan, Indira Gandhi and Non - Alignment movement.

3. Janta Govt.

Internal policy, failure of Janta Govt.

4. Rajiv Gandhi and V.P. Singh

Internal and foreign policy.

Books for Reference

- १) डॉ. वैद्य सुमन व डॉ. कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास. (१९४७ - २०००), श्री साईनाथ प्रकाशन, २०१३.
- २) कोलारकर शं.गो., स्वतंत्र भारताचा इतिहास, मंगेश प्रकाशन, नागपूर, १९९९.
- ३) डॉ. कठारे अनिल, आधुनिक भारताचा इतिहास, (१९५७-१९८४) कल्पना प्रकाशन, नांदेड, १९९८.
- ४) डॉ. आचार्य धनंजय, आधुनिक भारत, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०११.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester III, Paper - X

OR Paper - History of Modern Maharashtra

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Maharashtra (1818-1857)

Education - Press - Railway, Post and Telegraph, Land reforms and official Social reforms Measures.

2. Socio-religious reform movements

Prarthana Samaj, Satyashodhak Samaj, Arya Samaj, Depressed Classes Mission,

3. Early Resistance to Colonial Rule

Ramosi, Bhill and Koli, Outbreak of 1857 and Maharashtra,

4. National Associations

The Bombay Association, Poona Sarvajanik sabha, Indian Servant Society.

5. The Indian National Congress

Foundation of Indian National Congress, The Moderate phase, Maharashtrian Moderate Leader's, Growth of extremist, Home rule Movement.

Semester IV, Paper - XIV

OR Paper - History of Modern Maharashtra

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. National Movement in Gandhi Era.

Gandhiji's leadership and ideology of resistance, Gandhian mass movements- Non-co-operation, Civil Disobedience and Quit India Movement.

2. Revolutionary Movement

Vasudev Phadke, V. D. Savarkar, P.M. Bapat, Madam Bhikaji Kama, V.G. Pingle, S.H. Rajguru, Anant Kanhere, Damodar, Balkrishna and Vasudev Chaphekar, Failure of Revolutionary Movement.

3. Educational works

Kramveer Bhaurao Patil, Dr.Panjabrao Deshmukh and Dr. Bapuji Salukhe.

4. Sanyukta Maharashtra movement

Dange S.A., Joshi S.M., Dhondge Keshavrao and Atre P.K.

5. Cultural Heritage of Maharashtra

1) Performing Arts - Dance, Drama, Films, Music and Folk arts,

Lavani, Tamasha, Povada, Bharud and other folk dances.

2) Visual Arts - Architecture, Painting, Sculpture and Festivals.

Books for Reference :

- १) काळे भगवान (संपा.), संयुक्त महाराष्ट्र काल आणि आज, संकेत प्रकाशन, जालना, १९८७.
- २) डॉ. कठारे अनिल, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, सुधारीत द्वितीय आवृत्ती जून २०१३.
- ३) डॉ. कठारे अनिल, जयक्रांतिकार भाई केशवरावजी धोँडगे, अक्षरलेणं प्रकाशन, सोलापूर, २०१३.
- ४) डॉ. कुलकर्णी विजय, भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील महाराष्ट्रीय सशस्त्रता, विद्या प्रकाशन, नागपूर, २०१२.
- ५) डॉ. साळवे दिपा, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, एज्युकेशनल पब्लिशर्स अँन्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१३.
- ६) डॉ. कोऱेकर आर.एस., डॉ. भद्रे एन.जी., प्रा. साईनाथ शेटोड, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २०११.
- ७) डॉ. गाठाळ साहेबराव, आधुनिक महाराष्ट्राचा इतिहास, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, २०१३.
- ८) रगडे सुभाष, समाजसुधारक, एज्युकेशनल पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Source material for the study

2. Rise of Maratha Power

Cause's, Shahajiraje Bhosle, Chatrapati Shivaji and his struggle with Adilshahi and Mughal.

3. Chatrapati Shivaji Maharaj

Chatrapati Shivaji Maharaj and foreign powers, coronation's and Karnatak expedition, Religious policy.

4. Administration of Chatrapati Shivaji Maharaj

Civil, Military, Judiciary and Forts.

5. Chatrapati Sambhaji and Rajaram Maharaj

Career and Achievements of Chatrapati Sambhaji Maharaj, Chatrapati Rajaram Maharaj, Maharani Tarabai, Santaji Ghorpade and Dhanaji Jadhav, War of Independence and its significance.

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Rise of the Peshwa's

Chatrapati Shahu and Balaji Vishwanath.

2. Expansion of Maratha Empire

Bajirao first and Balaji Bajirao, Career and Achievements, Third battle of Panipat - causes and effects.

3. Maratha Empire after the third battle of Panipat.

Madhavrao first, Sawai Madhavrao and Bajirao Second - Career and Achievements, Decline of Maratha empire.

4. Administration of Peshwa's

Central, Provincial, village, Military, Judiciary, Maratha confederation.

5. Art and Architecture

Books for Reference :

१. भावे वा.कृ., शिवकालीन महाराष्ट्र, पुणे, वरदा प्रकाशन, प्रा.लि., १९९८.
२. कुलकर्णी अ.रा. व खरे ग.ह., (संपा.), मराठ्यांचा इतिहास, खंड -१, नागपूर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, १९८४.
३. कोलारकर श.गो., मराठ्यांचा इतिहास, नागपूर, श्री मंगेश प्रकाशन, १९९५.
४. गोखले कमल, शिवपुत्र संभाजी, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.
५. बिरादार टी.के., मराठ्यांचा इतिहास, लातूर, विद्याभारती प्रकाशन, २०००.
६. डॉ. सावळे दिपा, मराठ्यांचा इतिहास, एज्युकेशनल पब्लिशर्स अँन्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१३.
७. डॉ. धोऱ्डगे केशव शंकर, उपेक्षित शाहिदे आजम युगपुरुष छत्रपती संभाजी महाराज, प्राचार्य श्री शिवाजी कॉलेज, कंधार व श्री संत गाडगे महाराज महाविद्यालय, लोहा, ऑगस्ट २०११.
८. गायकवाड सरदेसाई, थोरात हनमाने, मराठेकालीन संस्था विचार, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९०.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester III, Paper - XI

OR Paper - History of U.S.A. (1901 to 1945 A.D.)

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Thiodor Ruswelt

Internal and Foreign policy.

2. Woodro Wilson

Internal and Foreign policy.

3. America and First world war.

4. Economic Prosperity (1921-1932)

Warren Hardings, Calvin Coolij, Harbert Huwar, Great depression - Causes and Effects.

5. Franklin Ruswelt

Internal and Foreign policy.

Semester IV, Paper - XV

OR Paper - History of U.S.A. (1945 to 2001 A.D.)

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. America After second world war (1945-1960)

Truman doctrin, Marshal Plan, North Atlantic Treaty Organisation, Korian War, South East Asia Treaty Organisation, Medeal East Treaty Organisation, Isenhowar doctrin.

2. Jhon Kenedi and Lindon Jhonson

Internal and Foreign policy.

3. Rechard Nixan, Jerold ford and James Karter

Internal and Foreign policy.

4. Ronald Regan

Internal and Foreign policy.

5. George Bush and Bill Clinton

Foreign policy.

Book for References :

१. डॉ. कोठेकर शांता, अमेरीकेच्या संघराज्याचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०१०.
२. वक्कानी नि.आ., अमेरिकेचा इतिहास, मंगेश प्रकाशन, नागपूर.
३. भवरे एन.जी.व देवपुजारी मु.बा., अमेरिकेचा इतिहास, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर
४. देवधर य.ना., अमेरिकेचा इतिहास, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, नागपूर

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANGED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester III, Paper - XII

World in 20th Century

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. World war first

Causes, Course, Effects and peace settlement.

2. Russian Revolution

Causes and effects, Rise of Socialism, Lenin, New economic policy.

3. League of Nations

Structure, Achievement and Failure

4. Great depression

Causes and effects.

5. Facist Italy

Rise of Facism and its philosophy, Benito Musolini and his Internal and Foreign policy.

Semester IV, Paper - XVI- World in 20th Century

Marks : 100 (Theory : 75 Marks : Internal Assessment : 25 Marks)

1. Nazi Germany

Rise of Nazism and its philosophy, Adolph Hitler - Internal and Foreign policy.

2. Second world war

Causes, Course and Effects.

3. Cold war

Causes, Pacts, Treaties and Rivalries, Effects.

4. Non - alignment movement and the third world.

5. Communist revolution in China

Books for reference :

1. कदम य.ना., विसाव्या शतकातील जगाचा इतिहास, फडके प्रकाशन कोल्हापूर, २००५.
2. वैद्य सुमन, आधुनिक जग, भाग १, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००६.
3. वैद्य सुमन व कौठेकर शांता, आधुनिक जग, भाग २, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०००.

४. डॉ. साखरे विजया व डॉ. कठारे अनिल, जागतिक इतिहासातील स्थित्यंतरे, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद २०११.
५. कोलारकर श.गो., आधुनिक जगाचा इतिहास, मंगेश प्रकाशन, नागपूर.
६. कोठेकर शांता, अमेरिकन संघराज्याचा इतिहास, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २०१०.
७. आचार्य धनंजय, विसाव्या शतकातील जग, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००७.
८. डॉ. कोंडेकर आर.एस. व कांबळे एन.के., जागतिक घडामोर्डीचा इतिहास, अरुणा प्रकाशन, लातूर, २०११
९. डॉ. कठारे अनिल, आधुनिक जगाचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव, २०१४.
१०. डॉ. कठारे अनिल, आधुनिक चीनचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, तृतीय आवृत्ती २०१२.
११. भासरे आर.पी. व पवार मोहन, पहिल्या महायुद्धानंतरचे जग (१९१८-१९१२), ब्रैन टॉनिक प्रकाशन, नाशिक.
१२. भासरे आर.पी. व इतर, सार्क देश व वसाहतवाद, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त, विद्यापीठ नाशिक
१३. डॉ. भद्रे एन.जी. व डॉ. कोंडेकर आर.एस., विसाव्या शतकातील जग, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, २०१३.

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

Revised Syllabus of History

M.A. Second Year

Semester III, Paper - XII

OR Paper - Tourism

Marks : 100 (Theory : 50 , Practical - 50 Marks)

Practical : Documentation - Tutorial, Photography, Site & Museum visit Report - 40 Marks & Viva-voce - 10 marks

1. Introduction of Tourism

Definitions, Historical background, , Types, Nature and scope of Tourism, Motivation of Tourism.

2. Development of Tourism

Purpose and importance, Sarjant committee, Indian Tourism Development Corporation, Maharashtra Tourism Development Corporation, Role of History in Tourism.

3. Transport and Accommodation

Transport - Nature, Travel agencies, Guide's
Accommodation - Nature and Types.

4. Planning and operation

Planning, Market, Advertising

Semester IV, Paper - XVI

OR Paper - Tourism

Marks : 100 (Theory : 50 , Practical - 50 Marks)

Practical : Documentation - Tutorial, Photography, Site & Museum visit Report - 40 Marks & Viva-voce - 10 marks

1. Historical Tourist places

1) Caves - Barabar, Ajintha, Ellora, Elephanta, Shiur.

2) Forts - Raigad, Devgiri, kandhar, Agra.

3) Memorials - Bibi ka Makbara, Tajmahal, Golghummat, Chaityabhumi.

2. Religious Tourist places

Sarnath, Sanchi, Trimbakeshwar, Pandharpur, Tuljapur, Kolhapur, Nagpur (Dikshabhumi) and Nanded.

3. Natural Tourist places

Matheran, Mahabaleshwar, Chikhaldara, Toranmal.

4. Museums

Bahaddarpura, Mahur, Ter, Aurangabad.

Books for Reference

- १) कठारे अनिल, डॉ. साखरे विजया व डॉ. पाटील गौतम, पुरातत्व विद्या वस्तुसंग्रहालय आणि पर्यटन, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, मार्च २०१५.
- २) महाजन शां.ग., दप्तरखाने आणि वस्तुसंग्रहालये, पुणे, पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन, २००७.
- ३) साखरे विजया, समग्र संशोधन, खंड पहिला, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, सप्टेंबर २०११.
- ४) साखरे विजया, ऐतिहासिक पर्यटन, अक्षरलेण प्रकाशन, सोलापूर - २०१२.
- ५) डॉ. कठारे अनिल, समग्र संशोधन, खंड २, चिन्मय प्रकाशन, औरंगाबाद, सप्टेंबर २०११.
- ६) डॉ. कठारे अनिल व डॉ. दळवे अरुण, राष्ट्रकुटांची राजधानी कंधार, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, २००५.
- ७) कठारे पुनम, महाराष्ट्रातील किल्ले, एज्युकेशनल पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ८) शिंदे एस.बी., पर्यटन भूगोल, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर, २०००.
- ९) टिपरे राधिका, वेरुळ लेण्यातील शिल्पवैभव, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, मुंबई, २००६.